

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 429/2021-128

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duřu a zo sudcov Ladislava Duditřa a Miroslava Duriřa (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa obchodnej spoločnosti [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného Advokátskou kanceláriou RELEVANS s. r. o., Dvořákovo nábrežie 8A, Bratislava, IČO 47 232 471, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Tomáš Bardelčík, PhD., proti uzneseniam Krajského súdu v Bratislave č. k. 2 Cob 125/2019-921 z 26. januára 2021 a č. k. 2 Cob 125/2019-925 z 26. januára 2021 takto

rozhodol:

1. Uzneseniami Krajského súdu v Bratislave č. k. 2 Cob 125/2019-921 z 26. januára 2021 a č. k. 2 Cob 125/2019-925 z 26. januára 2021 **bolo porušené** základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, základné právo nebyť odňatý zákonnému sudcovi podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a jeho právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 2 Cob 125/2019-921 z 26. januára 2021 vo výroku I vo vzťahu k sudkyňi [REDACTED] a uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 2 Cob 125/2019-925 z 26. januára 2021 **zrušuje a vec vracia** Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.
3. Krajský súd v Bratislave **je povinný** nahradiť sťažovateľovi trovy konania v sume **691,34 eur** a zaplatiť ich právnomu zástupcovi sťažovateľa do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a jeho sťažnostná argumentácia

1. Sťažovateľ označený v záhlaví tohto rozhodnutia sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 14. mája 2021 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), ako aj základného práva nebyť odňatý svojmu zákonnému sudcovi podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a podľa čl. 38 ods. 1 listiny uzneseniami Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 2 Cob 125/2019-921 z 26. januára 2021 (ďalej len „uznesenie o námietke zaujatosti“) a č. k. 2 Cob 125/2019-925 z 26. januára 2021 (ďalej len „uznesenie o odvolaní“). Sťažovateľ navrhuje napadnuté uznesenia zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie. Súčasne si uplatňuje trovy konania.

2. Uznesením o námietke zaujatosti krajský súd vylúčil sudkyne Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] (výrok I uznesenia) z prejednávania a rozhodovania veci vedenej okresným súdom pod sp. zn. 28 Cb 161/2017 a súčasne rozhodol, že sudcovia uvedení vo výroku II tohto uznesenia nie sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci. Rozhodnutie o námietke zaujatosti považuje sťažovateľ za arbitrárne, pretože ním krajský súd procesne neprípustným spôsobom, teda svojvoľne rozhodol o vylúčení zákonnej sudkyne bez zákonných dôvodov (bez akéhokolvek vzťahu k prejednávanej veci, stranám alebo ich zástupcom, len na základe vznesenia obvinenia [REDAKOVANÉ] v rámci akcie Búrka, ktorá s prejednanou vecou nijako nesúvisí). Uznesenie o námietke zaujatosti je zároveň nepreskúmateľné pre absenciu akéhokolvek vysvetlenia dôvodov týkajúcich sa objektívnej stránky zaujatosti zákonnej sudkyne [REDAKOVANÉ] pre jej pomer k veci, stranám, prípadne ich zástupcom. Uznesením o námietke zaujatosti takto došlo neprípustným spôsobom k zásahu do základného práva sťažovateľa nebyť odňatý zákonnému sudcovi.

3. Uznesením o odvolaní krajský súd zrušil rozsudok okresného súdu č. k. 28 Cb 161/2017-531 z 18. októbra 2018 a vec mu vrátil na ďalšie konanie z dôvodu, že vo veci rozhodoval vylúčený sudca. Tento odvolací dôvod podľa názoru sťažovateľa, ktorý vystupuje v konaní v procesnom postavení žalovaného, nebol daný. Navyše krajský súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie na základe odvolacieho dôvodu, ktorý nebol v odvolaní žalobcu ([REDAKOVANÉ]) vôbec uplatnený, bez splnenia podmienky v zmysle § 380 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“). Uvedeným konaním tak došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie.

4. Sťažovateľ považuje právne závery krajského súdu v napadnutých uzneseniach za svojvoľné a nepreskúmateľné.

II.

Vyjadrenie krajského súdu, zúčastnenej osoby a replika sťažovateľa

II.1. Vyjadrenie krajského súdu:

5. Krajský súd k ústavnej sťažnosti uviedol, že «žalobca podal námietku zaujatosti, ktorú odôvodnil predovšetkým tým, že existujú veľmi silné indície o zaujatosti konkrétnych sudcov Okresného súdu Bratislava I a Krajského súdu v Bratislave, pričom poukázal na komunikáciu medzi bývalým predsedom Okresného súdu Bratislava I [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] z aplikácie Threema. Prepis tejto časti komunikácie týkajúcej sa konaní, v ktorých ako sporová strana vystupuje intervenient, jeho manželka [REDAKOVANÉ], obchodné spoločnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], pripojil intervenient k námietke zaujatosti...

Súd zistil, že sudkyne [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] sú obvinené na základe výsledku vyšetrovania špeciálneho tímu, ktorý preveroval podozrenia z možných trestných činov sudcov a iných osôb z justičného prostredia, okrem iného, na základe informácií získaných z komunikácie v aplikácii Threema v mobilnom telefóne [REDAKOVANÉ]. V odseku 5 uznesenia sú zároveň uvedené zistenia ohľadne ďalších sudcov okresného súdu.

Krajský súd po preskúmaní námietky zaujatosti a príloh k tomuto návrhu a aplikácii príslušných právnych predpisov citovaných v uznesení dospel k záveru, že v danom prípade je námietka zaujatosti postavená na poznatkoch (informáciách) získaných z aplikácie Threema, sudkyne [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] boli zadržané v rámci akcie Búrka a uvedeným osobám bolo vznesené obvinenie na základe výsledku vyšetrovania špeciálneho tímu, ktorý preveroval podozrenia z možných trestných činov sudcov a iných osôb z justičného prostredia okrem iného na základe informácií získaných v aplikácii Threema a výpovede sudcu [REDAKOVANÉ]. Vo svetle všetkých verejne dostupných informácií, rešpektujúc prezumpciu nevinu, Krajský súd v Bratislave považoval za nevyhnutné eliminovanie akýchkoľvek legitímnych pochybností, týkajúcich sa možnej absencie nestrannosti a nezaujatosti zákonného sudcu, ktoré by mohli vzniknúť v súvislosti s rozhodovaním predmetného sporu. Obava z nedostatku nestrannosti sudkyň [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] je v danom prípade založená na objektívnych, konkrétnych a dostatočne závažných skutočnostiach a súd musí zohľadniť aj skutočnosť, že „v stávke“ je aj dôvera, ktorú súdy musia vzbudzovať u sporových strán ako aj vo verejnosti. S poukazom na uvedené skutočnosti Krajský súd v Bratislave vo vzťahu k sudkyniam [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], ktoré majú na základe právoplatných rozhodnutí disciplinárneho senátu dočasne pozastavený výkon funkcie, konštatoval, že v danom prípade je dôvod pre ich vylúčenie z prejednávania a rozhodovania sporovej veci, vedenej Okresným súdom Bratislava I pod spis. zn. 28Cb/150/2017. Rovnako tak vo vzťahu k [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] dospel nadriadený súd k záveru, že s ohľadom na jej vyjadrenie k námietke zaujatosti uplatnenej intervenientom, v zmysle ktorej sa subjektívne cíti byť zaujatá z dôvodu, že sa osobne s intervenientom pozná, sa vyžaduje jej vylúčenie z prejednávania a rozhodovania predmetnej sporovej veci.

V nadväznosti na citované uznesenie Krajský súd v Bratislave uznesením zo dňa 26.01.2021 č. k. 2Cob/125/2019-925 rozhodol, že rozsudok Okresného súdu Bratislava I č. k. 28Cb/161/2017-925 zo dňa 18.10.2018 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Dôvody zrušenia sú uvedené v odsekoch 16 až 21 citovaného uznesenia. Ako vyplýva z odôvodnenia, súd skúmal, či sú splnené procesné podmienky, za ktorých mohol súd prvej inštancie konať a rozhodnúť s tým, že ide o jediný prípad, keď nie je odvolací súd viazaný odvolacími dôvodmi (§ 380 ods. 2 C. s. p.).

Záverom ako predsedníčka senátu 2Cob uvádzam, že vzhľadom na obsiahlosť ústavnej sťažnosti a moju pracovnú vyťaženosť pri rozhodovacej činnosti, nie je možné reagovať na každý jeden argument sťažovateľa, preto sa vyjadrujem len k podstatným otázkam a zotrvávam na názore vyjadrenom v predmetných uzneseniach.

Zdôrazňujem, že o námietke zaujatosti senát rozhodol po uvážlivom posúdení. Námietku posudzoval vo vzťahu k prejednávanej veci, t. j. predmetu sporu a stranám sporu. Súvis vidí v tom, že sudkyne boli obvinené na základe akcie Búrka, t. j. medializovaných informácií z Threemy, ktorá bola uznaná ako dôkaz vo viacerých konaniach a v prepisoch z Threemy sa výslovne spomína či už [REDAKOVANÉ], alebo strany sporu, respektíve [REDAKOVANÉ] (uvedené vyplýva z príloh pripojených k námietke). Senát taktiež netvrdil, že obvinenie [REDAKOVANÉ] súvisí konkrétne s predmetným sporom, ale ako už bolo uvedené, jej obvinenie a spojitosť s medializovanými informáciami môžu vzbudzovať pochybnosti o jej nestrannosti.

Senát 2Cob pri rozhodovaní o námietke zaujatosti vychádzal aj z Uznesenia Najvyššieho súdu SR zo dňa 8.4.2020, ktorým bola sudkyňa Krajského súdu v Bratislave [REDAKOVANÉ] (dočasne pozastavený výkon funkcie sudcu) vylúčená z prejednávania a rozhodovania vo veci sp. zn. 1CoZm/22/2018 (žalobca [REDAKOVANÉ] o zapl. 8 298 479,72 EUR s prísl.), pričom jej obvinenie taktiež nesúvisí priamo s prejednanou vecou.».

II.2. Vyjadrenie zúčastnenej osoby:

6. Zúčastnená osoba ([REDAKOVANÉ], jeden zo spoločníkov obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ]) uviedla, že pred rozhodnutím ústavného súdu vo veci sťažovateľa je potrebné, aby samotný ústavný súd rozhodol o jeho námietke zaujatosti smerujúcej proti predsedovi štvrtého senátu ústavného súdu.

7. V predmetnej veci dochádza k stretu čiastkových práv, ktoré sú súčasťou práva na spravodlivý proces – jeho práva na to, aby vo veci rozhodoval nezávislý a nestranný súd zriadený zákonom, a práva sťažovateľa na zákonného sudcu. Ak ústavný súd rozhodne v prospech sťažovateľa, nepriamo rozhodne aj o jeho námietke zaujatosti proti sudkyňi [REDAKOVANÉ] bez toho, aby mohol namietať rozhodnutie ústavného súdu. Podľa zúčastnenej osoby vzájomnú kolíziu uvedených ústavných práv by ústavný súd mal vyriešiť v prospech ústavného práva na nezávislý a nestranný súd, keďže uplatňovanie tohto práva je primárne a má prednosť pred právom na nezameniteľnosť sudcu, ktoré možno prelomiť inštitútom vylúčenia sudcu, ktorý predstavuje výnimku z uplatňovania tohto práva, a ktorého účelom je zmarenie „hroziaceho rizika, že by vo veci mohol konať a rozhodovať zaujatý a nie nestranný sudca.“. Právo na nezávislý a nestranný súd je pritom

základným prejavom právneho štátu, z aplikácie tohto práva neexistujú prípustné výnimky. Zúčastnená osoba poukázala na ustálenú judikatúru ústavného súdu a Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) zakotvujúcu zásady nestrannosti sudcu (objektívny a subjektívny test nestrannosti).

8. Podľa zúčastnenej osoby v predmetnej veci sú naplnené všetky atribúty absencie nestrannosti sudkyne [REDAKOVANÉ] pri rozhodovaní vo veci okresného súdu sp. zn. 28 Cb 161/2017. Po vydaní rozsudku vyšli najavo relevantné skutočnosti z obsahu komunikácie v aplikácii Threema medzi [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] (priateľský vzťah [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], negatívny vzťah [REDAKOVANÉ] k zúčastnenej osobe, jednoznačný prejav [REDAKOVANÉ] o ovplyvňovaní súdneho konania v neprospech zúčastnenej osoby). Ovplyvňovanie sudcov v prípade „[REDAKOVANÉ]“ je zosumarizované aj v médiách (<www.postoj.sk> a <www.aktuality.sk>) a súvisiacich výsluchoch ([REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ]). Podľa zúčastnenej osoby [REDAKOVANÉ] rozhodla neštandardne rýchlo v neprospech žalovaného (na ktorého strane vystupovala zúčastnená osoba ako intervenient) a bez vykonania dokazovania. Je zrejmé, že [REDAKOVANÉ] mala informácie o kauze „[REDAKOVANÉ]“ aj z iných zdrojov ako súdneho spisu.

9. Podľa zúčastnenej osoby krajský súd pri prijímaní napadnutého uznesenia postupoval správne, ak vychádzal z poznatkov získaných prostredníctvom špecifikovanej komunikácie v aplikácii Threema. Civilný sporový poriadok neustanovuje, v ktorej fáze procesu už námietka zaujatosti nie je prípustná, preto ju bolo možné podať aj po vyhlásení rozsudku. Krajným okamihom na podanie námietky zaujatosti je právoplatnosť rozhodnutia o veci, ktorej sa týka zaujatosť sudcu.

10. Zúčastnená osoba napokon poukázala na hmotnoprávny základ sporu (otázka platnosti rozhodnutí prijatých na mimoriadnom valnom zhromaždení sťažovateľa, resp. otázka konania valného zhromaždenia ako takého v kontexte vydania špecifikovaného neodkladného opatrenia).

11. Podľa zúčastnenej osoby ústavná sťažnosť v predmetnej veci nie je prípustná, keďže smeruje proti nemeritórnemu a procesnému rozhodnutiu, ktorým nedošlo k ukončeniu sporu. Navyše rozhodovanie vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným senátom je dovolacím dôvodom podľa § 420 písm. e) CSP. Z ustálenej rozhodovacej praxe ústavného súdu vyplýva, že ústavnému prieskumu nepodliehajú rozhodnutia, ktorými sa rozhodovalo o námietke zaujatosti. Odlišný postup by prichádzal do úvahy, ak by sa všeobecný súd nijako nevysporiadal s námietkou zaujatosti (absencia rozhodnutia o námietke zaujatosti). V predmetnej veci k takejto situácii nedošlo, „*príslušnosť ústavného súdu by bola daná až po ukončení príslušného súdneho konania.*“. Krajský súd dal jednoznačnú prednosť právu na nestranný a nezávislý súd pred rizikom ohrozenia tohto základného ústavnoprávneho inštitútu, preto je zásah ústavného súdu nepatričný. Odôvodnenie napadnutého uznesenia o námietke zaujatosti a krajským súdom zvolená interpretácia príslušných zákonných ustanovení boli správne a v intenciách ústavy, zákona a judikatúry ESLP. Z týchto dôvodov zúčastnená osoba navrhuje nevyhovieť ústavnej sťažnosti sťažovateľa.

II.3. Replika sťažovateľa:

12. Sťažovateľ vo svojej replike k vyjadreniu krajského súdu uviedol, že podstatou jeho ústavnej sťažnosti je argument, že už raz pridelenú vec možno odňať zákonnému sudcovi iba zo zákonom

určených dôvodov, v danej situácii by išlo o preukázaný pomer sudkyne [REDACTED] k prejednávanej veci.

13. Krajský súd vo svojom vyjadrení netvrdil, že bol preukázaný akýkoľvek pomer sudkyne [REDACTED] k prejednávanej veci, stranám alebo ich zástupcom. Pokiaľ ide o posúdenie námietky zaujatosti vo vzťahu k prejednávanej veci, takýto vzťah podľa sťažovateľa neexistuje. Ak platí, že obvinenie sudkyne zadržanej v rámci akcie Búrka nesúviselo s prípadom [REDACTED] (z obsahu komunikácie v aplikácii Threema žiadne spojenie nevyplývalo, pričom sám krajský súd túto skutočnosť potvrdil, t. j. že obvinenie nemá súvis s prejednanou vecou), je nesporné, že nemohlo byť dôvodom jej vylúčenia v dotknutom konaní. Tiež je relevantné, že námietka zaujatosti bola podaná paušálne proti všetkým sudcom a bola odôvodnená zhodne vo vzťahu k všetkým sudcom, námietka neobsahovala konkrétne skutočnosti týkajúce sa sudkyne [REDACTED] svedčiace o jej vzťahu k veci. Uznesenie o námietke zaujatosti bolo odôvodnené len vzneseným obvinením a tým, že v stávke je dôvera súdov. V uznesení o námietke zaujatosti sa okrem toho neuvádzajú žiadne konkrétne skutočnosti vyplývajúce z Threemy. Pokiaľ teda vznesenie obvinenia menovaným sudkyniam a ani obsah komunikácie v aplikácii Threema nie sú jednotlivo dôvodom na vylúčenie sudcu z rozhodovania veci, ani spojenie týchto dôvodov nemôže byť dôvodom ich vylúčenia: „Dve skutočnosti, z ktorých ani jedna nepreukazuje akýkoľvek neštandardný vzťah sudcu k prejednávanej veci, nemôžu byť spolu dôvodom na legitímne pochybnosti o tom, že sudca disponuje určitým, nie nestranným, vzťahom k veci.“ Pokiaľ krajský súd pri rozhodovaní o zaujatosti mal v úmysle chrániť dôveryhodnosť súdnictva v očiach verejnosti a nechcel ponechať v platnosti rozhodnutia vydané obvinenou sudkyňou, aplikujúc teóriu zdania, tak ani túto teóriu nemožno vykladať bezbreho a nemôže slúžiť na vylúčenie sudcov bez existencie zákonných dôvodov. Ochrana dôvery v súdnictvo nemôže ísť na úkor sťažovateľa. Ak sa pripustí vylúčenie sudcov z iných dôvodov ako je uvedené v § 49 ods. 1 CSP, „budú súdne konania nepredvídateľné a garancia ústavného práva na zákonného sudcu nebude dostatočne strážená.“

14. Neobstojí odkaz krajského súdu na obdobné rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) týkajúce sa vylúčenia sudkyne [REDACTED] z prejednávania a rozhodovania veci, s ktorou jej obvinenie nesúviselo. Takýto odkaz v odôvodnení rozhodnutia o námietke zaujatosti nie je uvedený. Krajský súd odkaz na toto rozhodnutie najvyššieho súdu vôbec neuviedol vo svojom vyjadrení z 20. mája 2021 k obsahovo takmer identickej ústavnej sťažnosti vedenej pred ústavným súdom pod sp. zn. IV. ÚS 209/2021. V uvedenej veci pritom krajský súd argumentoval protichodne, keď uviedol, že ide o bezprecedentnú situáciu neriešenú v judikatúre.

15. Rozhodnutie krajského súdu o námietke zaujatosti vylúčilo len sudkyne, proti ktorým bolo vznesené obvinenie, iných sudcov (okrem tých, ktorí vyslovili vlastnú zaujatosť) krajský súd nevylúčil, hoci proti žiadnemu z namietaných sudcov neboli tvrdené alebo preukázané konkrétne skutočnosti spochybňujúce nestrannosť sudcu (pre vzťah k veci, stranám alebo ich zástupcom). Najvyšší súd už rozhodoval o mnohých obdobne odôvodnených námietkach proti sudcom (napr. o námietke zúčastnenej osoby proti sudcom krajského súdu, o námietke zaujatosti proti sudkyňi [REDACTED]), aplikoval teóriu zdania, avšak rozhodol štandardne, a teda pokiaľ nebol preukázaný žiadny konkrétny pomer sudcu k veci, námietkam nevyhovoval.

16. Pokiaľ ide o rozhodnutie o vylúčení sudkyne [REDAKOVANÉ], k obvineniu tejto sudkyne v prípade Búrka pristúpili aj iné závažné skutočnosti, ktoré sa priamo týkali jej vzťahu k sporu a k jednej zo strán (ku konateľovi žalobcu) a ktoré najvyšší súd vyhodnotil ako objektívne spôsobilé spochybníť jej neustrannosť. Sestra sudkyne [REDAKOVANÉ] mala pôsobiť na sudkyňu súdu prvej inštancie v predmetnej veci. Konateľ žalobcu v Threeme mal vyjadriť nádej, že daná vec na odvolacom súde napadne do senátu, v ktorom pôsobí sudkyňa [REDAKOVANÉ], a táto bude referujúcou sudkyňou. Konateľ žalobcu taktiež očakával, že prvoinštančný rozsudok bude urýchlene potvrdený. Napokon zmenka, o ktorú v predmetnej veci išlo, bola sfalšovaná. Rozhodnutie najvyššieho súdu týkajúce sa sudkyne [REDAKOVANÉ] skôr podporuje argumentáciu sťažovateľa v ústavnej sťažnosti (až existencia konkrétnych skutočností naplňujúcich zákonný dôvod môže viesť k vylúčeniu sudcu).

17. Sťažovateľ uviedol, že ak by sa mali aplikovať závery uvedené v napadnutých rozhodnutiach vždy rovnako, museli by byť zrušené všetky rozhodnutia vydané obvinenými sudkyňami posudzované v odvolacích konaniach.

18. Podľa sťažovateľa je odôvodnenie uznesenia o námietke zaujatosti nekonkrétne a vágne, nenaznačuje žiadnu relevantnú súvislosť, ktorá by charakterizovala vzťah medzi vylúčenou sudkyňou [REDAKOVANÉ] (a ďalšími vylúčenými obvinenými sudkyňami) a právnou vecou sťažovateľa. Aplikácia Threema nemôže byť rozlišujúcim kritériom pre vylúčenie/nevylúčenie sudcu, pokiaľ nevytvorí vzťah sudcu k prejednávanej veci, stranám alebo ich zástupcom.

19. K vylúčeniu zákonnej sudkyne došlo podľa sťažovateľa pravdepodobne na základe úvah krajského súdu, že ak mohol byť sudca ovplyvnený v prípade, kde mu bolo vznesené obvinenie, hypoteticky môže byť ovplyvnený aj v inom prípade. Ide však o abstraktnú úvahu. V tomto smere sťažovateľ poukázal na uznesenie ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 18/2021 o námietke zaujatosti podanej proti sudkyňi JUDr. Laššákovéj z dôvodu uvedenia jej mena v komunikácii v Threeme.

20. K vyjadreniu zúčastnenej osoby sťažovateľ z veľkej časti zopakoval svoju argumentáciu uvedenú v replike k vyjadreniu krajského súdu. Podľa sťažovateľa ani zúčastnená osoba neuviedla také skutočnosti, ktoré by preukazovali zákonné dôvody na vylúčenie sudkyne [REDAKOVANÉ] (alebo ďalších sudkýň) z prejednávania a rozhodovania predmetnej veci.

21. Sťažovateľ zdôraznil, že podobnú argumentáciu uviedla aj manželka zúčastnenej osoby v trestných konaniach v rámci sťažnosti na Slovenskú advokátsku komoru na advokáta [REDAKOVANÉ]. Slovenská advokátska komora nezistila pochybenie uvedeného advokáta, sťažnosť považovala za teoretickú, pričom absentuje uvedenie konkrétnych skutočností, ktoré by naznačovali porušenie predpisov týmto advokátom. Zúčastnená osoba, ako aj manželka zúčastnenej osoby neuspeli ani pri podaní návrhu na disciplinárne konanie proti niektorým sudcom adresovaného predsedovi okresného súdu.

22. Napokon ani článok na stránke <www.postoj.sk> nekonštatuje žiadne porušenia právnych predpisov na strane sťažovateľa, resp. jeho právneho zástupcu.

23. Zúčastnená osoba nijako nepreukázala priateľský vzťah medzi sudkyňou [REDAKOVANÉ] a sudcom [REDAKOVANÉ] v intenzite, ktorá by presahovala bežné kolegiálne vzťahy, a ani ďalšie konkrétne skutočnosti, ktoré by napĺňali zákonný dôvod na jej vylúčenie z veci.

24. Námietky zúčastnenej osoby týkajúce sa neštandardného procesného postupu sudkyne [REDAKOVANÉ] sa týkajú iného súdneho konania (v ktorom vystupuje zúčastnená osoba ako intervenient na strane žalovaného). Tieto skutočnosti však nemôžu vyvolať pochybnosti o nezaujatosti tejto sudkyne vo veci, ktorej sa týka táto ústavná sťažnosť. Je tiež relevantné, že tieto skutočnosti neboli uvedené v uznesení krajského súdu ako dôvody vylúčenia sudkyne [REDAKOVANÉ].

25. Sťažovateľ sa napokon vyjadril aj k hmotnoprávnej podstate konania vedeného pred okresným súdom.

III.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

26. Podstata námietok sťažovateľa v súvislosti s namietaným porušením jeho základného práva na súdnu ochranu, práva na spravodlivé súdne konanie a základného práva nebyť odňatý zákonnému sudcovi je založená na jeho tvrdení o nezákonnosti, svojvoľnosti a neodôvodnenosti uznesenia o námietke zaujatosti a vzhľadom na dôvod zrušenia rozsudku okresného súdu krajským súdom na základe odvolacieho dôvodu (vo veci rozhodoval vylúčený sudca), ktorý nebol vôbec daný, aj arbitrárnosti uznesenia o odvolaní.

27. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu iba vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené, a tak z ústavného hľadiska neospravedlniteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, I. ÚS 117/05).

28. Vo svojej judikatúre ústavný súd konštantne zdôrazňuje, že obsahom práva na nestranný súd je, aby rozhodnutie v konkrétnej veci bolo výsledkom konania nestranného súdu, čo znamená, že súd musí každú vec prerokovať a rozhodnúť tak, aby voči účastníkom postupoval nezaujato a neutrálne, žiadnemu z nich nenadŕžal a objektívne posúdil všetky skutočnosti závažné pre rozhodnutie vo veci. Aj ESĽP, ktorého judikatúru ústavný súd pri svojom rozhodovaní už tradične zohľadňuje, nestrannosť definoval vo veci Piersack v. Belgicko, rozsudok ESĽP č. 8692/79 z 1. októbra 1982 ako absenciu predsudku alebo zaujatosti.

29. Jedným z aspektov práva na spravodlivý proces, ktorý je chránený v čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, je okrem práva domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde (prístup k súdu) aj právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia síce neznamená, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania, avšak z odôvodnenia rozhodnutia musia byť zrejmé všetky pre rozhodnutie podstatné skutočnosti objasňujúce skutkový a právny základ rozhodnutia.

30. Ústavný súd si je vedomý svojej judikatúry, v ktorej opakovane vyslovil, že rozhodovanie o námietke zaujatosti sudcu je rozhodovaním o procesnej otázke a je nezávislým od rozhodovania súdu v merite veci. Vzhľadom na judikatúru všeobecných súdov, v zmysle ktorej je rozhodnutie v merite veci vylúčeným sudcom (nielen v zmysle sudcu, ktorý bol vylúčený rozhodnutím všeobecného súdu) dôvodom na využitie mimoriadneho opravného prostriedku podľa § 420 písm. e) CSP, ústavný súd poväčšine v prípadoch, ak má byť predmetom ústavného prieskumu

rozhodnutie, ktorým sa rozhodlo o námietke zaujatosti sťažovateľa, vyslovuje nedostatok svojej právomoci na preskúmanie takého rozhodnutia, prípadne neprípustnosť ústavnej sťažnosti z dôvodu nevyčerpania dostupných prostriedkov nápravy.

31. Vzhľadom na okolnosti prerokúvanej veci považoval ústavný súd za potrebné podrobiť namietané uznesenie o námietke zaujatosti ústavnej kontrole a odstrániť jeho prípadný nepriaznivý dopad na základné práva sťažovateľa už v tomto štádiu konania. Ochrana ústavnosti má byť, ak je to procesne možné, rýchla, účinná a hospodárna, a preto je žiaduce, aby sa otázky nestrannosti súdu a sudcu vyriešili už v tomto štádiu konania a nečakalo sa až na prípadné dovolacie konanie a jemu predchádzajúce ďalšie odvolacie konanie v danej veci. Táto požiadavka je navyše kumulovaná podstatnou okolnosťou, že rozhodnutie iného prvoinštančného sudcu v novom konaní (v priamej vecnej súvislosti vyvolané napadnutým uznesením krajského súdu o odvolaní) by bolo podstatnou chybou oboch napadnutých uznesení krajského súdu kontaminované len nepriamo, čo vyvoláva aktuálnosť prieskumu ústavného súdu v tomto prípade.

32. Ústavný súd sa oboznámil s obsahom uznesenia o námietke zaujatosti, a to najmä s odôvodnením vzťahujúcim sa na prvý výrok napadnutého uznesenia, ktorým krajský súd z konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 28 Cb 161/2017 vylúčil sudkyne [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ]. Vo výroku II uznesenia o námietke zaujatosti sú vymenovaní sudcovia okresného súdu (všetci ostatní), ktorých krajský súd z prejednávania a rozhodovania veci vedenej okresným súdom pod sp. zn. 28 Cb 161/2017 nevyvylúčil. Krajský súd z konania vylúčil menované sudkyne na základe námietky zaujatosti vznesenej žalobcom (zúčastnená osoba v konaní pred ústavným súdom) proti všetkým sudcom okresného súdu a tiež proti senátu krajského súdu „2 Cob“. Najvyšší súd vo vzťahu k namietanej zaujatosti sudcov senátu „2 Cob“ krajského súdu rozhodol uznesením č. k. 4 Ndob 5/2020 z 8. apríla 2020 tak, že sudkyne krajského súdu [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] nie sú vylúčené z prejednávania a rozhodovania veci vedenej krajským súdom pod sp. zn. 2 Cob 100/2019. Krajský súd s poukazom na judikatúru EŠLP a judikatúru ústavného súdu vychádzal z námietky zaujatosti založenej na poznatkoch získaných z aplikácie Threema a zo skutočnosti, že sudkyniam [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] zadržaným v rámci akcie Búrka bolo vznesené obvinenie na základe vyšetrovania špeciálneho tímu. Krajský súd konštatoval, že rešpektuje prezumpciu nevinoty, no s cieľom eliminovania akýchkoľvek pochybností týkajúcich sa možnej absencie nestrannosti a nezaujatosti zákonného sudcu dospel k záveru, že obava z nedostatku ich nestrannosti je založená na objektívnych, konkrétnych a dostatočne závažných skutočnostiach. Krajský súd zohľadnil aj skutočnosť, že v stávke je dôvera v súdnictvo u sporových strán, ako aj dôvera verejnosti. Krajský súd na základe uvedeného konštatoval že vo vzťahu k sudkyniam [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], ktoré majú na základe právoplatných rozhodnutí disciplinárneho senátu dočasne pozastavený výkon funkcie, je daný dôvod na ich vylúčenie. Vo vzťahu k vylúčenej sudkyňi [REDAKOVANÉ] krajský súd konštatoval dôvod jej vylúčenia pre jej osobnú známosť so žalobcom. Ostatných sudcov okresného súdu krajský súd z konania vo veci vedenej pod sp. zn. 28 Cb 161/2017 nevyvylúčil pre absenciu akéhokoľvek objektívne existujúceho zákonného dôvodu na ich vylúčenie.

33. Následne krajský súd uznesením o odvolaní zrušil rozsudok okresného súdu, vychádzal pritom z potreby skúmania procesných podmienok, ktorých splnenie je povinný skúmať kedykoľvek počas

konania, a to aj v prípade, keď nedostatok procesných podmienok nebol výslovne ako odvolací dôvod uplatnený. Ide o jediný prípad, keď odvolací súd nie je viazaný odvolacími dôvodmi (§ 380 ods. 2 CSP). Keďže uznesením o námietke zaujatosti krajský súd rozhodol o vylúčení sudkyne [REDAKOVANÉ], ktorá vo veci rozhodla rozsudkom okresného súdu č. k. 28 Cb 161/2017-531 z 18. októbra 2018, dospel krajský súd ako odvolací súd k záveru, že ide o nedostatok procesnej podmienky na strane súdu (rozhodoval vylúčený sudca), a preto jediným spôsobom nápravy bolo zrušenie rozhodnutia a vrátenie veci okresnému súdu na opätovné prejednanie veci v ústavne vyhovujúcom obsadení súdu. Vzhľadom na dôvod zrušenia rozsudku okresného súdu z 18. októbra 2018 krajský súd nepreskúmaval odvolacie dôvody uplatnené žalobcom.

34. Ústavný súd v prvom rade konštatuje, že dôvodom na vylúčenie sudcu podľa § 49 ods. 1 CSP je jeho konkrétny a individualizovaný pomer k sporu, stranám, ich zástupcom alebo osobám zúčastneným na konaní. Kritériom vylúčenia je buď osobná zaujatosť sudcu (subjektívny test nezaujatosti), alebo objektívna okolnosť spôsobilá vyvolať u vonkajšieho nestranného pozorovateľa pochybnosť o nezaujatosti sudcu (objektívny test nezaujatosti), avšak vždy v intenciách pomeru definovaného v predchádzajúcej vete.

35. Z pohľadu objektívneho testu nezaujatosti nie je v konaní o odvolaní alebo dovolaní dôvodom na zrušenie rozhodnutia pre rozhodovanie vylúčeným sudcom vznesenie obvinenia alebo odsúdenie týkajúce sa výkonu funkcie sudcu v inej veci, než o ktorej sa má rozhodnúť, pokiaľ nie sú vo vzťahu k preskúmvanej veci preukázané konkrétne vecné alebo personálne súvislosti relevantné v zmysle § 49 ods. 1 CSP.

36. Takému záveru zodpovedá aj znenie § 397 písm. c) CSP, keď dôvodom prípustnosti žaloby o obnovu konania je rozhodnutie v neprospech strany v dôsledku trestného činu sudcu, čo platí len pre rozhodnutie v konkrétnej veci. Deformáciu rozhodovania teda zákon automaticky neprezumuje vo vzťahu k rozhodnutiam (veciam) nedotknutým odsudzujúcim rozsudkom vyhláseným pre trestný čin sudcu.

37. Iné než individuálne a konkrétne posúdenie dotknutej otázky môže znevýhodniť úspešnú protistranu v spore vyvolaním zrušenia rozhodnutia v odvolacom alebo dovolacom konaní a spôsobiť tak porušenie jej práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj základného práva nebyť odňatý zákonnému sudcovi podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a čl. 38 ods. 1 listiny, k čomu v posudzovanom prípade došlo. Externé (hoci inak pochopiteľné) pochybnosti o výkone funkcie sudcu aj v širších súvislostiach než pokrytých (dočasne) jeho obvinením a (finálne) jeho odsúdením na uvedenom závere v kontexte ústavne konformnej (čl. 2 ods. 2 ústavy) interpretácie zákona (Civilného sporového poriadku) súdom nemôžu nič zmeniť.

38. Krajský súd uznesenie o námietke zaujatosti v jeho relevantnej časti neodôvodnil ústavne konformnými dôvodmi zodpovedajúcimi reáliám dotknutého konania. Inými slovami, z predmetného uznesenia krajského súdu nevyplývajú žiadne zákonné dôvody, na základe ktorých krajský súd dospel k rozhodnutiu o vylúčení konkrétnych troch sudkýň okresného súdu, ktoré by sa týkali prejednávanej veci. Na tento záver nemá relevantný vplyv trestné stíhanie sudkyne okresného súdu, ktorou vyhlásený rozsudok je predmetom odvolacieho konania, keďže jej trestné stíhanie sa týka inej veci (aj bez ohľadu na to, že je v aktuálnom štádiu pokryté prezumpciou neviny). To platí

bez ohľadu na aktuálnosť, avšak pre predmetné konanie mimoprocesnú okolnosť problematiky korupcie verejných činiteľov.

39. Je potrebné k vyjadreniu krajského súdu k ústavnej sťažnosti a k pomerne rozsiahlej polemike zúčastnenej osoby a sťažovateľa v rámci vyjadrenia k ústavnej sťažnosti a repliky na toto vyjadrenie opätovne dodať, že ústavný súd môže napadnuté uznesenia posudzovať len z hľadiska obsahu ich odôvodnenia (argumentácie k výroku), a nie z hľadiska okolností prezentovaných v konaní o ústavnej sťažnosti, ktoré by mali toto rozhodnutie dodatočne odôvodniť, resp. *ex post* založiť jeho opodstatnenosť. Konkrétne dôvody vylúčenia dotknutých sudkýň sú (výlučne) v bode 14 uznesenia o vylúčení formulované takto: „*V danom prípade je námietka zaujatosti postavená na poznatkoch (informáciách) získaných z aplikácie Threema a skutočnostiach, že sudkyne [redacted], [redacted] a [redacted] boli zadržané v rámci akcie Búrka a uvedeným osobám bolo vznesené obvinenie na základe výsledku vyšetrovania špeciálneho tímu, ktorý preveroval podozrenia z možných trestných činov sudcov a iných osôb z justičného prostredia okrem iného na základe informácií získaných v aplikácii Threema a výpovede sudcu [redacted]. Vo svetle všetkých verejne dostupných informácií, rešpektujúc prezumpciu neviny, Krajský súd v Bratislave považuje za nevyhnutné eliminovanie akýchkoľvek legitímnych pochybností, týkajúcich sa možnej absencie nestrannosti a nezaujatosti zákonného sudcu, ktoré by mohli vzniknúť v súvislosti s rozhodovaním predmetného sporu.*“ Na to potom nadväzuje odôvodnenie uznesenia o odvolaní v jeho bode 19 záverom o priamom následku zrušenia odvolaním napadnutého rozhodnutia. Taká špecifikácia dôvodov vylúčenia a v nadväznosti na to zrušenia odvolaním napadnutého rozhodnutia je všeobecná, vágna a nespĺňa zásadné kritériá vymedzené v bodoch 34 až 36 tohto odôvodnenia.

40. Vzhľadom na uvedené ústavný súd dospel k záveru, že napadnutým uznesením o námietke zaujatosti bolo porušené základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj základné právo nebyť odňatý zákonnému sudcovi podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a čl. 38 ods. 1 listiny tak, ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto nálezu.

41. Ústavný súd v súvislosti s návrhom sťažovateľa na zrušenie uznesenia o námietke zaujatosti a vrátenie veci krajskému súdu dospel k záveru, že pre dosiahnutie nápravy vo veci je nevyhnutné, aby tomuto návrhu vyhovel (výrok 2 v prvej kasačnej časti), a to v nevyhnutnom rozsahu týkajúcom sa prejednávanej veci, a teda dotknutej sudkyne (v kontexte predmetu konania o ústavnej sťažnosti). Krajský súd je v ďalšom konaní vo veci podľa § 134 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) viazaný právnymi názormi ústavného súdu vyjadrenými v tomto náleze.

42. Sťažovateľ tiež navrhol, aby ústavný súd vyslovil porušenie ním označených práv uznesením o odvolaní a predmetné rozhodnutie zrušil.

43. Osobitosť prerokúvanej veci spočíva aj v tom, že predmetom ústavnej sťažnosti je aj zrušujúce rozhodnutie odvolacieho súdu. Ústavný súd pritom v konaniach o ústavnej sťažnosti zásadne preskúmava len také právoplatné rozhodnutia, ktorými sa konanie vo veci samej skončilo. V konaní, ktoré v čase predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti ešte stále prebieha, nemožno uvažovať o splnení tejto požiadavky (IV. ÚS 361/2010).

44. Ústavný súd vo svojej doterajšej rozhodovacej činnosti pripustil výnimky z tejto zásady. Išlo o prípady, keď ešte pred právoplatným skončením celého konania vo veci samej bolo ústavnou sťažnosťou napadnuté právoplatné rozhodnutie, ktorým sa skončila iba určitá časť konania alebo ktorým sa riešila iba určitá parciálna procesná otázka. Podmienkou na pripustenie takejto výnimky však je, že v konkrétnom prípade musí ísť o rozhodnutie, ktoré je spôsobilé výrazne a nezvratným spôsobom zasiahnuť do základných práv alebo slobôd sťažovateľa garantovaných ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou, ako aj to, že námietka ich porušenia sa musí vzťahovať výlučne na dané štádium konania a nebude môcť byť uplatnená neskôr (IV. ÚS 195/2010). Prípadi hodnými odlišného prístupu sú najmä prípady takých rozhodnutí odvolacieho súdu, v ktorých tento porušil základné právo sťažovateľa ústavnoproceného charakteru, a to z toho dôvodu, že v takom prípade odmietnutím preskúmania ústavnosti postupu odvolacieho súdu a napravenia jeho pochybenia tohto druhu by bol sťažovateľ vystavený v súdnom konaní na súde prvej inštancie (viazanom právnom názorom odvolacieho súdu vysloveným v konaní, ktoré bolo poznačené porušením ústavnoprocených práv jeho účastníka), ako aj v ďalšom opravnom konaní neprimeranému a len obtiažne odstrániteľnému znevýhodneniu. V aktuálne posudzovanom prípade ide najmä o okolnosť, že pri akceptácii zrušenia rozsudku krajským súdom pre nedostatočne podložené vylúčenie konajúcej sudkyne môže reálne nastať situácia, keď po opätovnom rozhodnutí veci iným sudcom už nebude možné opätovne ani vecne preskúmať pôvodný (zrušený) rozsudok, ani zabezpečiť, aby vo veci opätovne rozhodla pôvodne konajúca sudkyňa (ktorá by ani v prípade jej odsúdenia vo vzťahu k výkonu funkcie v inej veci nebola automaticky vylúčená v ostatných ňou skôr prejednávaných veciach, resp. jej skoršie rozhodnutia nepodliehajú kasácii len z tohto dôvodu). Nedostatok nesprávne obsadeného súdu pri novom rozhodovaní [§ 365 ods. 1 písm. c), § 420 písm. e) CSP] by teda bol síce konštatovaný, ale nebol by napravitel'ny.

45. Vzhľadom na právne závery ústavného súdu, t. j. posúdenie rozhodnutia krajského súdu o vylúčení sudkyň okresného súdu (vrátane sudkyne, ktorá rozhodovala v predmetnej veci rozsudkom) z prejednávania a rozhodovania veci vedenej okresným súdom pod sp. zn. 28 Cb 161/2017 ako arbitrárneho a z hľadiska ústavného neutržateľného rozhodnutia, ústavný súd pristúpil aj k posúdeniu ústavnej konformnosti uznesenia o odvolaní, na základe ktorého bol zrušený rozsudok okresného súdu a ktoré bolo založené na jedinom dôvode, že vo veci rozhodovala vylúčená sudkyňa.

46. Ústavný súd konštatuje, že vzhľadom na neexistenciu krajským súdom prezentovaného zákonného dôvodu na vylúčenie dotknutej sudkyne neboli splnené ani podmienky pre zrušenie rozsudku okresného súdu uznesením o odvolaní, čím sa toto rozhodnutie stalo ústavne neutržateľným, a teda porušujúcim označené práva sťažovateľa (bod 1 výroku). Ústavný súd preto posúdil ako nevyhnutné, aby vyhovel aj návrhu sťažovateľa na zrušenie uznesenia o odvolaní (bod 2 výroku v jeho druhej kasačnej časti), pričom návrh sťažovateľa na rozhodnutie o ústavnej sťažnosti ústavný súd vyhodnotil podľa jeho obsahu, teda ako podaný v rozsahu bodu 2 výroku nálezu (teda v rozsahu, ktorý sa týka sťažovateľom namietaného porušenia práv v predmetnom konaní).

47. Vzhľadom na už uvedené závery ústavný súd nepovažoval za účelné zaoberať sa ostatnou argumentáciou sťažovateľa týkajúcou sa veci samej, prípadne iných rozhodnutí najvyššieho súdu, resp. ústavného súdu, disciplinárneho návrhu na špecifikovaného advokáta a pod.

48. Ústavný súd tiež vyhodnotil ako bezpredmetnú námietku zúčastnenej osoby spočívajúcu v závažnom procesnom pochybení zákonnej sudkyne počas konania na okresnom súde v súvisiacej právnej veci (v ktorej vystupoval ako intervenient na strane žalovaného) alebo argumentáciu týkajúcu sa zverejnených článkov na špecifikovaných internetových spravodajských portáloch a akejkolvek interpretácie týchto mediálnych článkov (t. j. či svedčia v prospech alebo neprospech argumentácie niektorej zo sporových strán).

49. Nad rámec veci ústavný súd poukazuje na skutkovú a právnu podobnosť aktuálne prerokúvanej veci so skoršou vecou vedenou ústavným súdom pod sp. zn. IV. ÚS 209/2021. Vzhľadom na túto skutkovú a právnu podobnosť, resp. zhodu ústavný súd v podstatnom rozsahu prevzal svoju argumentáciu uvedenú v náleze č. k. IV. ÚS 209/2021-92 zo 6. júla 2021 s tým, že neidentifikoval také skutkové alebo právne okolnosti, pre ktoré by sa mal odchýliť od právnych záverov uvedených v špecifikovanom – skôr vydanom – náleze.

50. K argumentácii zúčastnenej osoby týkajúcej sa ňou podanej námietky zaujatosti ústavný súd dodáva, že k meritórnemu rozhodovaniu o ústavnej sťažnosti sťažovateľa pristúpil až po rozhodnutí o tejto námietke zaujatosti. Uznesením č. k. I. ÚS 482/2021 zo 14. decembra 2021 doručeným IV. senátu ústavného súdu 20. decembra 2021 prvý senát ústavného súdu rozhodol, že sudca ústavného súdu Libor Duľa nie je vylúčený z konania a rozhodovania vo veci vedenej na ústavnom súde pod sp. zn. IV. ÚS 429/2021.

IV. Trovy konania

51. Ústavný súd priznal sťažovateľovi (§ 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde) nárok na náhradu trov konania v celkovej sume 691,34 eur.

52. Návrh na priznanie trov právneho zastúpenia ústavný súd posudzoval podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Sťažovateľovi priznal trovy právneho zastúpenia za 3 úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia, písomné podanie ústavnej sťažnosti, vyjadrenie k stanovisku krajského súdu a zúčastnenej osoby) podľa § 13a ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky. Ústavný súd vychádzal zo základnej sadzby tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby za rok 2021 v sume 181,17 eur (1/6 výpočtového základu podľa § 11 ods. 3 vyhlášky), tiež zo sadzby za náhradu hotových výdavkov (režijný paušál) za každý úkon právnej služby za rok 2021 v sume 10,87 eur (1/100 výpočtového základu podľa § 16 ods. 3 vyhlášky), čo spolu predstavuje sumu 576,12 eur. Vychádzajúc zo zistenia, že právny zástupca sťažovateľa je platcom dane z pridanej hodnoty (zistené z <www.financnasprava.sk>, pozn.), uvedená suma bola zvýšená o daň z pridanej hodnoty vo výške 20 % podľa § 18 ods. 3 vyhlášky a podľa zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov o sumu 115,22 eur. Náhrada trov konania takto predstavuje sumu 691,34 eur.

53. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je krajský súd povinný uhradiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 CSP) označeného v záhlaví tohto nálezu v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. decembra 2021

Libor Duľa
predseda senátu